

Такі корисні ТОМАТИ

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

Такі корисні томати

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2018

УДК 635.64

T15

Укладачі: І. А. Фисенко, зав. сектором бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ
Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

Такі корисні томати : рек. покажч. літ. / уклад. І. А. Фисенко ;
T15 за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. – Миколаїв : МНАУ, 2018. –
28 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2018

© Бібліотека Миколаївського НАУ,
2018

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Такі корисні томати» присвячений технології вирощування, удобрення, захисту й селекції томатів.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань технології вирощування, систем удобрення і живлення, селекції та генетики й захисту томатів.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик адресований науковцям, спеціалістам сільського господарства, аспірантам, викладачам, студентам, а також тим, хто цікавиться вирощуванням томатів.

ВСТУП

Люди ніжно називають Землю годувальницею. По-перше, з її надр добувають багато корисних копалин. По-друге, верхній шар Землі вкритий ґрунтом, який ми теж називаємо землею. Він забезпечує життя рослинам, а вони необхідні для дихання тварин та людей. По-третє, люди навчилися обробляти землю, а вона щедро обдаровує врожаєм.

Земля дає смачну поживу, будівельні матеріали та паливо, сировину для одягу, ліків та багато іншого. Тому й кажуть, що Земля – годувальниця.

На кінець літа, початок осені саме припадає час збору врожаю стиглих помідорів. Цей овоч здатний не тільки надавати смак і колір кулінарним шедеврам, але, і приносить користь здоров'ю

Батьківщиною помідорів вважають територію Південної Америки. Тут їх вирощували індіанські племена інків та ацтеків, які називали їх «томатль», що означає «велика ягода». Ось звідки інша назва цього овочу – томат. Після іспанського завоювання Америки завойовники завезли помідор до Європи. Його було легко вирощувати в умовах середземноморського клімату. З Іспанії та Португалії томати потрапили до Франції. Палкі французи, мабуть, за яскраве забарвлення і форму, що нагадує серце, назвали ці плоди по-своєму: «яблуко любові», «любовні яблука». Італійцям нові плоди теж сподобалися. Але перші помідори були тут жовтого кольору і тому називалися «золотими яблуками». Помідори в Європі довгий час були тільки декоративними рослинами, їх розводили виключно заради яскравої пишної зелені та барвистих плодів. Ботаніки спочатку вважали їх неїстівними, пояснюючи це тим, що плоди цієї культури належать до сімейства пасльонових, до якого входять такі отруйні рослини, як тю-

тюн, беладонна, блекота, дурман.

Споживати у їжу помідори почали на початку XVII ст. в Іспанії. Перший же рецепт страви з помідорів було опубліковано у кулінарній книзі у Неаполі в 1692 р. Італійці споживали томати з перцем, часником та олією. У той же час у Португалії та Богемії почали готувати помідорні соуси, які мали приємний кислуватий смак.

В Україні помідори вперше з'явилися наприкінці XIX ст. у Криму. Споживали їх так само, як і огірки, разом з оцтом та іспанським перцем. Пізніше вони поширилися територією країни та стали продуктом масового вжитку.

Складно навіть уявити, що такі смачні овочі, як помідори, наші предки ще 200 років тому вважали отруйними.

ПОМІДОРИ:

- зміцнюють внутрішню оболонку клітин;
- регулюють роботу нервової системи;
- стимулюють роботу мозку;
- покращують настрій та нормалізують сон;
- діють як антибактеріальний та протизапальний засіб;
- покращують роботу шлунково-кишкової системи;
- усувають розлади травлення та нормалізують обмін речовин;
- нормалізують функції серця та зміцнюють серцевий м'яз;
- перешкоджають утворенню шкідливого холестерину;
- стимулюють синтез гормонів;
- підтримують функції щитовидної залози;
- виводять важкі метали з організму;
- покращують колір обличчя та розгладжують змор-

шки.

Учені з університету в Каліфорнії (США) провели дослідження, які показали, що органічні помідори містять набагато більше флавоноїдів, ніж помідори з промислових ферм. Дослідники виявили, що вміст двох видів флавоноїдів – кверцетину і кемпферолу – в органічних помідорах майже вдвічі перевищує концентрації цих сполук у конвенційних томатах. Причиною підвищеного вмісту в органічних помідорах флавоноїдів, які виконують функції антиоксидантів в організмі людини, є різниця між способом вирощування та удобрення рослин на органічних та конвенційних фермах. Помідори на промислових фермах удобрюють хімічно синтезованим азотом, який рослини дуже швидко поглинають та засвоюють. Рослини на органічній фермі поступово отримують природний азот, утворений у ґрунті мікроорганізмами з компосту чи «зеленого добрива». Внаслідок повільного утворення природного азоту в ґрунті органічні рослини ростуть повільніше, тому вони мають більше часу розподіляти свої ресурси на утворення корисних поживних речовин.

Джерело:

Помідори: корисні властивості «золотих яблук» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://organic.ua/uk/2010/09/1200-pomidory-korysni-vlastyvosti-zolotyh-jabluk>. – Дата останнього доступу : 14.03.2018.

Технологія вирощування томатів

1. Васюта В. В. Сумарне водоспоживання та випаровування томата за різних способів поливу та глибини розрахункового шару ґрунту в південному регіоні України / В. В. Васюта // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 1. – С. 61-66.

2. Виродов О. Сівозміна для томатів / О. Виродов // Плантатор. – 2017. – № 2. – С. 30-32.

3. Вирощування помідор [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.xpert.com.ua/vyrocshyvannya_pomidor.html. – Дата останнього доступу : 12.03.2018.

4. Вирощування томатів у відкритому ґрунті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://decor-garden.com.ua/tomat/tomat-vyr.php.htm>. – Дата останнього доступу : 12.03.2018.

5. Выращиваем томаты в полевых условиях / Овощеводство. – 2017. – № 3. – С.48-49.

6. Дубовий В. І. Агроекологічна оцінка систем удобрення за вирощування томатів / В. І. Дубовий, О. В. Стежко, В. В. Ткалич // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 5. – С. 53-56.

7. Елинская З. Питание рассады томата / З. Елинская // Овощеводство. – 2017. – № 2. – С. 18-19.

8. Жеплінська М. Сушіння томатів та їх відновлю-

вальна здатність / М. Жеплінська, Л. Баль-Прилипка, І. Лазарів // Продовольча індустрія АПК. – 2016. – № 3. – С. 32-36.

9. Капустіна Л. Томатні стратегії / Л. Капустіна // Плантатор. – 2016. – № 5. – С. 34-36.

10. Книш В. Безроссадний томат на крапельному зрошенні / В. Книш, А. Наумов // Плантатор. – 2016. – № 5. – С. 28-31.

11. Книш В. Мікродобрива для томатів за крапельного зрошення / В. Книш, А. Наумов // Плантатор. – 2016. – № 4. – С. 20.

12. Книш В. Регулятори росту томатів / В. Книш, А. Наумов // Плантатор. – 2016. – № 3. – С. 26-28.

13. Книш В. Промышленная технология выращивания томата на капельном орошении / В. Книш, А. Наумов // Овощеводство. – 2017. – № 2. – С. 26-30.

14. Коломієць Ю. Формування мікробіоти ризосфери і підвищення продуктивності рослин томатів за дії біодобрив / Ю. Коломієць, І. Григорюк, Л. Буценко // Продовольча індустрія АПК. – 2016. – № 6. – С. 29.

15. Коломієць Ю. В. Бактеріальна мікрофлора насіння сортів томатів за умов протруєння фунгіцидом / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 10. – С. 21-25.

16. Константинова М. Томаты на юге Украины в

2016 г. / М. Константинова // Овощеводство. – 2016. – № 11. – С. 57-61.

17. Король В. Гибрид томата с яйцевидными плодами F1 Т-34 - для продленного оборота / В. Король // Овощеводство. – 2013. – № 7. – С. 16-19.

18. Король В. Томат в зимних теплицах / В. Король // Овощеводство. – 2014. – № 1. – С. 82-84.

Анализ причин опадения плодов томата при выращивании в продленном обороте зимних остекленных теплиц.

19. Крутько Р. Регулювання розвитку плодів томата / Р. Крутько // Плантатор. – 2016. – № 4. – С. 14-17.

20. Крутько Р. Стимуляція формування зав'язів томатів / Р. Крутько // Плантатор. – 2016. – № 2. – С. 24-26.

21. Крутько Р. Щеплення томатів / Р. Крутько // Плантатор. – 2016. – № 1. – С. 22-24.

22. Лавренко С. Помидоров - до отвала. Влияние способов основной обработки почвы на урожайность, содержание кислот и сахаров в томатах / С. Лавренко, Н. Рябина // Зерно. – 2015. – № 4. – С. 68-72.

23. Лавренко С. Томатний прок. Экономическая эффективность выращивания рассадных томатов на промышленной основе / С. Лавренко, Н. Рябина // Зерно. – 2015. – № 10. – С. 60-65.

24. Лавренко С. Удобряй, но проверяй. Выращивание рассадных томатов на промышленной основе и ис-

следование факторов, снижающих содержание нитратов / С. Лавренко, Н. Рябинина // *Зерно*. – 2015. – № 2. – С. 41.

25. Малиновский Б. Томаты без пестицидов: опыт Водяного / Б. Малиновский // *Овощеводство*. – 2016. – № 11. – С. 30-33.

26. Михно М. Бура плямистість томатів / М. Михно // *Плантатор*. – 2017. – № 1. – С. 26-28.

27. Науменко Т. Культура томата в летне-осеннем обороте в пленочных теплицах / Т. Науменко // *Овощеводство*. – 2012. – № 2. – С. 68-70. – Оконч. Нач. - № 1.-2011.

28. Нікончук Н. В. Вплив біологічно активних речовин на врожайність та якість томатів / Н. В. Нікончук // *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2012. – Вип.2 (66). – С. 160-163.

29. Нова технологія вирощування помідорів [Електронний ресурс]. // *agronews.ua*. – 2014. – 5 берез. – Режим доступу : <http://agronews.ua/node/38956>. – Дата останнього доступу : 12.03.2018.

30. Основные аспекты выращивания томата во втором обороте // *Овощеводство*. – 2015. – № 6. – С. 26.

31. Особенности выращивания рассадного томата в открытом грунте на капельном орошении // *Овощеводство*. – 2016. – № 11. – С. 24-25.

32. Помідори, технологія вирощування у відкрито-

му ґрунті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://grabelki.com.ua/tehnologiya-vyuroshhuvannya-pomidoriv-u-vidkrytomu-grunti/>. – Дата останнього доступу : 12.03.2018.

33. Прісс О. Збереженість томатів за різних погодних умов / О. Прісс, В. Жукова // Продовольча індустрія АПК. – 2014. – № 3. – С. 39-42.

34. Селянский А. Высокопроизводительная, энергоэкономная технология производства томатов. Миф? Реальность! / А. Селянский, Е. Лобашев // Овощеводство. – 2013. – № 3. – С. 72-75. – Окончание. Начало № 2. – 2013.

35. Семен Д. Научно-показательный семинар по технологиям выращивания черного томата Сашер F1 / Д. Семен // Овощеводство. – 2014. – № 6. – С. 14-18.

36. Синявина Н. Жароустойчивость пасленовых культур / Н. Синявина // Овощеводство. – 2012. – № 1. – С. 30

37. Системна дія мікробних препаратів на збудники бактеріальних хвороб рослин томатів / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко, Л. О. Білявська // Агроєкологічний журнал. – 2016. – № 3. – С. 83-89.

38. Слепцов Ю. Томатні технології / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2017. – № 2. – С. 36-39.

39. Сучасна технологія вирощування томатів у відкритому ґрунті з використанням краплинного зрошення [Електронний ресурс] // ДУ НМЦ Агроосвіта. –

2014. – 30 верес. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=KrhPu5R0nPs>. – Дата останнього доступу : 26.02.2018.

40. Ткаленко Г. М. Захист томатів у теплицях. / Г. М. Ткаленко // Карантин і захист рослин. – 2012. – № 9. – С. 7-10.

Мікробіологічні препарати в технологіях захисту томатів від хвороб у закритому ґрунті.

41. Ткаленко Г. М. Шкідливий ентомокомплекс овочевих культур у закритому ґрунті / Г. М. Ткаленко // Карантин і захист рослин. – 2013. – № 4. – С. 10-12.

42. Ткач А. Томати компанії "Сингента" відкривають шлях до Європи / А. Ткач // Овощеводство. – 2015. – № 11. – С. 40-42.

43. Фесюк О. Томати без "інкубатора" / О. Фесюк // Овощеводство. – 2017. – № 4. – С. 46-48.

44. Хвостик В. Детерминанты: новые возможности / В. Хвостик // Овощеводство. – 2013. – № 12. – С. 29-30.

Выращивание детерминантных томатов.

45. Хвостик В. Преимущества выращивания черного томата / В. Хвостик // Овощеводство. – 2013. – № 11. – С. 30-32.

46. Хвостик В. Рекомендации по выращиванию томата в первом обороте от агроцентра "Січ" / В. Хвостик // Овощеводство. – 2016. – № 4. – С. 30-33.

47. Хвостик В. Технология выращивания черного томата / В. Хвостик // Овощеводство. – 2014. – № 1. – С. 46-47.

48. Щербина С. Зберігання томатів / С. Щербина, С. Даценко, Н. Щербина // Плантатор. – 2017. – № 5. – С. 28

49. Яровой Д. Помидор после помидора - и так 40 лет. В Запорожской области тепличной томат - в чести / Д. Яровой // Зерно. – 2016. – № 11. – С. 56-58.

Захист томатів від шкідників та хвороб

50. Аветисян Ю. Створення томатів, стійких до бактеріальних хвороб, шляхом клітинної селекції / Ю. Аветисян, Ю. Коломієць, І. Григорюк // Продовольча індустрія АПК. – 2014. – № 2. – С. 33-36.

51. Баннікова К. Захист томатів від шкідників і хвороб / К. Баннікова // Плантатор. – 2016. – № 6. – С. 22-24.

52. Баннікова К. Шкідливі об'єкти на поматах / К. Баннікова // Плантатор. – 2018. – № 1. – С. 24-26.

53. Башинская О. Фитосанитарный мониторинг огурца и томата в защищенном грунте. Симптомы повреждения растений, выявление и диагностика вредителей / О. Башинская // Овощеводство. – 2016. – № 1. – С. 46-48.

54. Білявська Л. Біологічні методи захисту томатів / Л. Білявська // Плантатор. – 2017. – № 4. – С. 34-37.

55. Вірусна природа скручування листків томатів / М. Д. Мельничук, Л. Т. Міщенко, А. А. Дуніч, І. О. Антіпов // Карантин і захист рослин. – 2014. – № 4. – С. 1-4.

56. Грабовські М. Бактеріальний рак томатів / М. Грабовські, А. Оршинські // Плантатор. – 2016. – № 6. – С. 28-29.

57. Дерменко О. Непаразитарные болезни плодов томата / О. Дерменко // Овощеводство. – 2013. – № 7. – С. 53-55.

58. Дерменко О. Фитофтороз томата / О. Дерменко // Овощеводство. – 2012. – № 7. – С. 61-63.

59. Дудка В. Инфекционные болезни томата в открытом грунте и меры борьбы с ними / В. Дудка // Агротом. – 2012. – № 2. – С. 168-172.

60. Захист томатів на присадибних ділянках [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.ovochi.in.ua/tomat_zahist.html. – Дата останнього доступу : 13.03.2018.

61. Зозуля О. Фітофтороз і альтернатива. Чи варто ризикувати? / О. Зозуля, М. Довгаль // Пропозиція. – 2015. – № 5. – С. 106-108.

62. Капустіна Л. Томатні стратегії / Л. Капустіна // Плантатор. – 2016. – № 5. – С. 34-36.

63. Карантинні шкідники пасльонових культур родини Gelechiidae / В. О. Романченко, А. Ф. Челомбітко, Н. Ю. Чибеліс, О. М. Вовкотруб // Карантин і захист рос-

лин. – 2013. – № 11. – С. 21-22.

64. Клечковський Ю. Е. Карантинні молі - шкідники пасльонових культур, контроль їх чисельності на півдні України / Ю. Е. Клечковський, О. М. Вовкотруб // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 6. – С. 3-5.

65. Коломієць Ю. В. Бактеріальна мікрофлора насіння сортів томатів за умов протруєння фунгіцидом / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 10. – С. 21-25.

66. Коломієць Ю. В. Бактеріальні хвороби сегетальних рослин у насадженнях томатів / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Карантин і захист рослин. – 2017. – № 4-6. – С. 15-19.

67. Коломієць Ю. В. Ефективність впливу фунгіцидів на збудників бактеріальних хвороб томатів / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 10. – С. 21-26.

68. Коломієць Ю. В. Жирнокислотний склад ліпідів калюсів томатів за умов бактеріального стресу / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 10. – С. 4-7.

69. Коломієць Ю. В. Індукуючий ефект саліцилової кислоти на збудників бактеріальних хвороб рослин томатів / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Карантин і захист рослин. – 2017. – № 1-3. – С. 16-19.

70. Лисак С. А. Стійкість колекційного матеріалу томата проти збудника чорної бактеріальної плямисто-

сті / С. А. Лисак // Карантин і захист рослин. – 2012. – № 1. – С. 17-20.

71. Марков И. Альтернариоз пасленовых культур и меры по его профилактике / И. Марков // Овощеводство. – 2012. – № 12. – С. 60-66.

72. Марков И. Вершинная гниль томата и мероприятия по ограничению её вредоносности / И. Марков // Овощеводство. – 2012. – № 8. – С. 36-38.

73. Михно М. Бура плямистість томатів / М. Михно // Плантатор. – 2017. – № 1. – С. 26-28.

74. Південноамериканська томатна міль: фітосанітарний моніторинг та захист томатів в умовах Одеської області / Ю. Е. Клечковський, Л. Б. Черней, О. І. Борзих, О. Н. Вовкотруб // Карантин і захист рослин. – 2015. – № 6. – С. 12-14 .

75. Пиковский М. Непаразитарные (неинфекционные) болезни томатов. Причины возникновения и мероприятия, ограничивающие развитие / М. Пиковский, Н.Кирик // Овощеводство. – 2015. – № 4. – С. 36-38.

76. Пиковский М. Непаразитарные болезни томата / М. Пиковский, Н. Кирик // Овощеводство. – 2012. – № 1. – С. 66-68.

77. Синявина Н. Жароустойчивость пасленовых культур / Н. Синявина // Овощеводство. – 2012. – № 1. – С. 30-33.

78. Системна дія мікробних препаратів на збудники бактеріальних хвороб рослин томатів / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко, Л. О. Білявська // Агроекологічний журнал. – 2016. – № 3. – С. 83-89.

79. Скрипник Н. Опасная болезнь пасленовых культур / Н. Скрипник, О. Макарук // Овощеводство. – 2014. – № 10. – С. 29-31.

80. Скрипник Н. Опасные вредители томата / Н. Скрипник // Овощеводство. – 2017. – № 6. – С. 52-54. – Закінч. Поч. - 2017. – № 2.

81. Скрипник Н. В. Пошук джерел стійкості томатів проти збудника фітофторозу / Н. В. Скрипник // Карантин і захист рослин. – 2013. – № 8. – С. 9-10.

82. Скрипник Н. Фитофтороз томата / Н. Скрипник // Овощеводство. – 2015. – № 7-8. – С.38-39 .

83. Слепцов Ю. Загрози для томатів / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2017. – № 5. – С. 24-25.

84. Ткаленко Г. М. Захист томатів у теплицях / Г. М. Ткаленко // Карантин і захист рослин. – 2012. – № 9. – С. 7-10.

Мікробіологічні препарати в технологіях захисту томатів від хвороб у закритому ґрунті.

85. Ткаленко Г. М. Павутинні кліщі та біопрепарати для регулювання їх чисельності на овочевих культурах закритого ґрунту / Г. М. Ткаленко // Карантин і захист рослин. – 2013. – № 8. – С. 6-8.

86. Хвороби та шкідники томатів (помідор) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.xpert.com.ua/hvorobu-ta-shkidnuku-pomidor.html>. – Дата останнього доступу : 13.03.2018.

87. Челомбітко А. Південноамериканська томатна міль в Україні - реальна небезпека / А. Челомбітко, О. Башинська // Пропозиція. – 2013. – № 1. – С. 76-78.

88. Черненко В. Захист томатів / В. Черненко, К. Черненко // Плантадор. – 2017. – № 3. – С. 32-37.

89. Черненко В. Фітосанітарний стан пасльонових / В. Черненко // Плантадор. – 2017. – № 4. – С. 28-30.

90. Щербина С. Зберігання томатів / С. Щербина, С. Даценко, Н. Щербина // Плантадор. – 2017. – № 5. – С. 28-30.

91. Шкідники та хвороби томатів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ovochi.in.ua/tomat_zahist.html. – Дата останнього доступу : 13.03.2018.

92. Як захистити помідори від шкідників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.3oko.net/2012/06/blog-post_03.html. – Дата останнього доступу : 13.03.2018.

93. Ярошенко Я. В. Вовчок - злісний паразит на сільськогосподарських культурах / Я. В. Ярошенко, О. В. Вердиш // Карантин і захист рослин. – 2014. – № 5. – С. 1-2.

Високоурожайні сорти та гібриди томатів

94. Аветисян Ю. Створення томатів, стійких до бактеріальних хвороб, шляхом клітинної селекції / Ю. Аветисян, Ю. Коломієць, І. Григорюк // Продовольча індустрія АПК. – 2014. – № 2. – С. 33-36.

95. Від теорії до практики / С. Корнієнко, В. Муравйов, С. Кондратенко [та ін.] // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 5. – С. 52-54.

Про нові сорти овочів, які пристосовані до різних агрокліматичних зон вирощування.

96. Выращиваем томаты в полевых условиях // Овощеводство. – 2017. – № 3. – С.48-49.

97. Гаврилюк М. М. Екологічна пластичність сортів-інновацій та якість насіння / М. М. Гаврилюк, Д. В. Коновалов // Насінництво. – 2014. – № 2. – С. 15-20.

Створення високоврожайних сортів пшениці.

98. Гавриш С. Гибрид F1 Таганка - лучший крупноплодный гибрид томата для продленного оборота новых высоких теплиц / С. Гавриш, В. Король, Е. Богатырев // Овощеводство. – 2013. – № 10. – С. 66-68.

99. Гіптенко Н. М. Способи вирощування розсади та її вплив на основні біохімічні показники плодів помідора (*Lycopersium esculentum* Mill.) / Н. М. Гіптенко // Карантин і захист рослин. – 2015. – № 1. – С. 1-3.

100. Капустіна Л. Томатні хіти сезону / Л. Капустіна // Плантадор. – 2016. – № 4. – С. 10-12.

101. Коломієць Ю. В. Вплив саліцилової кислоти на компоненти антиоксидантної системи рослин томата за умов бактеріального стресу / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 11-12. – С. 7-11.

102. Коломієць Ю. В. Жирнокислотний склад ліпідів калюсів томатів за умов бактеріального стресу / Ю. В. Коломієць, І. П. Григорюк, Л. М. Буценко // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 10. – С. 4-7.

103. Король В. Гибрид томата с яйцевидними плодами F1 Т-34 - для продленного оборота / В. Король // Овощеводство. – 2013. – № 7. – С. 16-19.

104. Кращі сорти помідор на 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.xpert.com.ua/kracshi-sortu-pomidor.html>. – Дата останнього доступу : 15.03.2018.

105. Кубрак С. Результаты сортоиспытаний томата / С. Кубрак, В. Юхимук // Овощеводство. – 2017. – № 9. – С. 55-57.

106. Лимар В. А. Стратегія селекції нових сортів помідора для Півдня України / В. А. Лимар, О. Г. Холодняк // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 6. – С. 38-42.

107. Люта Ю. О. Характеристика нових сортів помідора / Ю. О. Люта, Н. О. Кобиліна // Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин. – 2016. – № 3. – С. 42-46.

108. Найбільш урожайні сорти томатів для відкри-

того ґрунту високорослі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://short.pub/2061035>. – Дата останнього доступу : 15.03.2018.

109. Ожель А. Сорґа, плодоносящие на однолетних побегах, и ожидания рынка. / А. Ожель // Ягодник. – 2017. – № 2. – С. 54-57.

110. Семен Д. Научно-показательный семинар по технологиям выращивания черного томата Сашер F1 / Д. Семен // Овощеводство. – 2014. – № 6. – С. 14-18.

111. Скрипник Н. В. Пошук джерел стійкості томатів проти збудника фітофторозу / Н. В. Скрипник // Карантин і захист рослин. – 2013. – № 8. – С. 9-10.

112. Слепцов Ю. Томатні технології / Ю. Слепцов // Плантатор. – 2017. – № 2. – С. 36-39.

113. Ткач А. Високопродуктивні гібриди томата для переробки та свіжого споживання / А. Ткач, А. Дячук // Овощеводство. – 2015. – № 2. – С. 26-27.

114. Ткач А. Гібриди [томатів] для другої сівозміни у плівкових теплицях від компанії "Сингента" / А. Ткач // Овощеводство. – 2012. – № 5. – С. 38-39.

115. Фесюк О. Томати без "інкубатора" / О. Фесюк // Овощеводство. – 2017. – № 4. – С. 46-48.

116. Хвостик В. Детерминанты: новые возможности / В. Хвостик // Овощеводство. – 2013. – № 12. – С. 29-30.

Выращивание детерминантных томатов.

98. Хвостик В. Преимущества выращивания черного томата / В. Хвостик // Овощеводство. – 2013. – № 11. – С. 30-32.

99. Хвостик В. Технология выращивания черного томата / В. Хвостик // Овощеводство. – 2014. – № 1. – С. 46-47.

100. Щербина С. Зберігання томатів / С. Щербина, С. Даценко, Н. Щербина // Плантатор. – 2017. – № 5. – С. 28-30.

101. Які сорти помідор найбільш врожайні? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vidpoviday.com/yaki-sorti-pomidor-najbilsh-vrozhajni>. – Дата останнього доступу : 14.03.2018.

Авторський покажчик

А	Дерменко О. 57, 58
Аветисян Ю. 50, 94	Довгаль М. 61
Антіпов І. О. 55	Дубовий В. І. 6
Б	Дудка В. 59
Баль-Прилипка Л. 8	Дуніч А. А. 55
Баннікова К. 51, 52	Дячук А. 113
Башинська О. 87	Е
Білявська Л. 54	Елинская З. 7
Білявська Л. О. 37, 78	Ж
Богатырев Е. 98	Жеплінська М. 8
Борзих О. І. 74	Жукова В. 33
Буценко Л. 14, 102	З
Буценко Л. М. 15, 65, 66, 67, 68, 69, 101	Зозуля О. 61
В	К
Васюта В. В. 1	Капустіна Л. 9, 62, 100
Вердиш О. В. 93	Кирик Н. 75, 76
Виродов О. 2	Клечковський Ю. Е. 64, 74
Вовкотруб О. М. 63, 64, 74	Книш В. 10, 11, 12, 13
Г	Кньш В. 13
Гаврилюк М. М. 97	Кобиліна Н. О. 107
Гавриш С. 98	Коломієць Ю. 14, 50, 94,
Гіптенко Н. М. 99	Коломієць Ю. В. 15, 37, 65, 66, 67, 68, 69, 78, 101, 102
Грабовські М. 56	Кондратенко С. 95
Григорюк І. 14, 50, 94	Коновалов Д. В. 97
Григорюк І. П. 15, 37, 65, 66, 67, 68, 69, 78, 101, 102	Константинова М. 16
Д	Корнієнко С. 95
Даценко С. 48, 90, 119	Король В. 17, 18, 98, 103
	Крутько Р. 19, 20, 21
	Кубрак С. 105

Л

Лавренко С. 22, 23, 24
 Лазарів І. 8
 Лимар В. А. 106
 Лисак С. А. 70
 Лобашев Е. 34
 Люта Ю. О. 107

М

Макарук О. 79
 Малиновский Б. 25
 Марков И. 71, 72
 Мельничук М. Д. 55
 Михно М. 26, 73
 Міщенко Л. Т. 55
 Муравйов В. 95

Н

Науменко Т. 27
 Наумов А. 10, 11, 12, 13
 Нікончук Н. В. 28

О

Ожель А. 109
 Оршинські А. 56

П

Пиковский М. 75, 76
 Прісс О. 33

Р

Романченко В. О. 63
 Рябинина Н. 22, 23, 24

С

Селянский А. 34
 Семен Д. 35, 110
 Синявина Н. 36, 77

Скрипник Н. 79, 80, 82
 Скрипник Н. В. 81, 111
 Слепцов Ю. 38, 83, 112
 Стежко О. В. 6

Т

Ткаленко Г. М. 40, 41, 84, 85
 Ткалич В. В. 6
 Ткач А. 42, 113, 114

Ф

Фесюк О. 43, 115

Х

Хвостик В. 44, 45, 46, 47, 116, 117, 118
 Холодняк О. Г. 106

Ч

Челомбітко А. 87
 Челомбітко А. Ф. 63
 Черней Л. Б. 74
 Черненко В. 88, 89
 Черненко К. 88
 Чибеліс Н. Ю. 63

Щ

Щербина Н. 48, 90, 119
 Щербина С. 48, 90, 119
 Юхимук В. 105

Я

Яровой Д. 49
 Ярошенко Я. В. 93

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	4
Технологія вирощування томатів	7
Захист томатів від шкідників та хвороб	13
Високоурожайні сорти та гібриди томатів	19
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	24

Такі корисні томати

Рекомендаційний показчик літератури

Укладач: **Фисенко** Інна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: А. А. Ястремська

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.

Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua